

ADVIES

Advies van het College voor Geschillen Medezeggenschap Defensie aan de Commandant Landstrijdkrachten naar aanleiding van een verzoek om advies inzake een tussen:

Commandant Commando Luchtdoelartillerie (hierna: het HDE)

en

De Medezeggenschapscommissie Commando Luchtdoelartillerie (hierna: de MC)

gerezen geschil over de bereikbaarheid van de Luchtmachtbasis (LMB) De Peel. Het HDE en de MC zijn beiden van oordeel dat het hier gaat om artikel 27, lid 2 (initiatiefrecht) van het Besluit medezeggenschap Defensie (hierna: het BMD).

Aard en inhoud van het geschil

De MC is van oordeel dat de LMB De Peel behoort te worden geplaatst op de lijst van locaties “niet bereikbaar met het openbaar vervoer”, aangezien deze basis niet met het openbaar vervoer bereikbaar is. De dichtstbijzijnde bushalte ligt op 6 kilometer afstand. De MC baseert het geschil op artikel 27, lid 2 van het BMD.

Het HDE geeft aan dat hij gehouden is aan het besluit van de Hoofddirecteur Personeel (hierna: HDP) dat de LMB De Peel wel met openbaar vervoer bereikbaar is. In een eerder stadium is afgesproken dat in een busdienst zou worden voorzien. De Commandant LMB De Peel en het HDE beschikken niet over de materiële en personele capaciteit om hierin te voorzien. Het HDE meent eveneens dat het hier een geschil betreft op grond van artikel 27, lid 2 van het BMD.

Verloop van de procedure

Het Commando Luchtdoelartillerie (CoLua) is tussen 2006 en 2007 verhuisd naar de LMB De Peel te Vredepeel.

Bij nota van 5 december 2007 heeft het HDE, de heer L. Jobse, aan de HDP verzocht om de LMB De Peel op te laten nemen in de lijst van plaatsen van tewerkstelling die niet met openbaar vervoer zijn te bereiken, zodat het personeel recht krijgt op een hogere kilometervergoeding. Bij nota van 29 januari 2008 heeft het HDE voornoemd verzoek herhaald.

Bij nota van 13 oktober 2008 heeft de HDP aan het HDE laten weten dat hij geen noodzaak ziet om de LMB De Peel op te nemen op de lijst van plaatsen van tewerkstelling die niet met openbaar vervoer te bereiken zijn.

Bij nota van 24 oktober 2008 heeft het HDE aan de HDP verzocht zijn besluit van 13 oktober 2008 te heroverwegen.

Bij brief van 5 november 2010, gericht aan de voorzitter en de leden van de Werkgroep Algemene en Financiële Rechtstoestand (hierna: Wgp AR/FR), heeft de Minister van Defensie, voor deze de plv. HDP, voorgesteld dat ten aanzien van de medewerkers van de CoLua geldt dat de LMB De Peel wordt aangemerkt als niet met het openbaar vervoer bereikbaar, een en ander te rekenen vanaf het moment waarop medewerkers van CoLua zijn geplaatst op de LMB De Peel. Deze voorziening eindigt op 1 april 2011. Daarbij wordt vermeld dat genoemd werkverband gedurende deze periode in de gelegenheid is te werken naar een definitieve oplossing.

Tijdens het Georganiseerd Overleg Sector Defensie, Wgp AR/FR op 18 november 2010 is over de bereikbaarheid van de LMB De Peel gesproken. Het voorstel om de LMB De Peel als niet bereikbaar met het openbaar vervoer aan te merken is echter afgewezen. Daarbij is afsluitend opgemerkt dat indien een wijziging in de regeling van toepassing is daarover met de centrales overleg dient te worden gevoerd. In alle andere gevallen blijft het een onderwerp van overleg voor de MC.

Bij brief van 16 februari 2011 heeft de MC aan de voorzitter en de leden van de Wgp AR/FR verzocht om de brief van 5 november 2010 van de HDP nogmaals in overweging te nemen en ermee in te stemmen om de LMB De Peel op te laten nemen in de lijst "Plaatsen van tewerkstelling moeilijk of niet per openbaar vervoer bereikbaar".

Bij e-mailbericht van 17 februari 2011 heeft de MC aan het College verzocht het geschil, zoals toegelicht in de bijgevoegde brief van 14 februari 2010, in behandeling te nemen. Bij brief van 22 februari 2011 zijn door het secretariaat van het College aan de MC nadere vragen gesteld over het aangebrachte geschil. Op 3 maart 2011 heeft de MC haar zienswijze ten aanzien van het geschil nader toegelicht en heeft zij aanvullende stukken toegezonden. Bij brief van 11 maart 2011 heeft het HDE, na hiertoe te zijn verzocht, een reactie gegeven.

Standpunt van partijen

Standpunt van de MC

Als gevolg van een verhuizing van CoLua naar de LMB De Peel tussen 2006 en 2007 is het personeel van CoLua geconfronteerd met het feit dat deze basis met het openbaar vervoer niet bereikbaar is. De dichtstbijzijnde bushalte ligt in De Rips op 6 kilometer afstand. Evenwel staat de basis niet op de lijst van locaties "niet bereikbaar met het openbaar vervoer".

Zowel het HDE als de MC heeft in diverse lijnen gepoogd om de geldende regelgeving te laten toepassen op de LMB De Peel, maar dit is tot op heden zonder succes geweest. In de vergadering van de Wgp AR/FR van 18 november 2010 is gesproken over de brief aan het SOD van 5 november 2010, maar het voorstel van de HDP is niet aangenomen.

De MC meent dat het geschil zijn wettelijke grondslag vindt in artikel 27, lid 2 van het BMD. In de praktijk wordt het geschil evenwel niet aangegaan met het HDE, maar met de HDP.

Standpunt van het HDE

CoLua is in 2007, als gevolg van een daartoe door de Minister van Defensie genomen besluit, lock, stock and barrel, verhuisd van Ede naar de LMB De Peel. In Ede was het CoLua gevestigd op de Prins Maurits Kazerne. Deze kazerne was uitstekend bereikbaar per openbaar vervoer. Na verhuizing naar de LMB De Peel zag een groot deel van het CoLua personeel zich genoodzaakt om doordeweeks te overnachten op de LMB De Peel of om een (tweede) auto aan te schaffen en dagelijks heen en weer te reizen. Het HDE is gehouden aan het besluit van de HDP dat de LMB De Peel wel met het openbaar vervoer bereikbaar is. Het HDE is eveneens van mening dat het hier een geschil betreft op grond van artikel 27, lid 2 van het BMD. Ver voor de komst van het CoLua naar de LMB De Peel is door derden besloten de LMB De Peel van de lijst met niet per OV-bereikbare locaties te halen. Eén van de argumenten die daarvoor toentertijd werd gebruikt, was dat door de Commandant LMB De Peel in een busdienst zou worden voorzien. De Commandant LMB De Peel beschikt nu niet meer over de materiële en personele capaciteit om voor de totale populatie werkzaam op de LMB De Peel in structureel vervoer te voorzien. Het HDE beschikt ook niet over bussen en niet over de personele capaciteit om in een structurele busdienst te voorzien. De destijds voorgestane uitvoering van de maatregel is voor het HDE onuitvoerbaar.

Behandeling ter zitting

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten op de zitting van 15 april 2011. Van deze behandeling ter zitting is een verslag gemaakt, dat hier als ingelast dient te worden beschouwd.

Overwegingen van het College

Het geschil handelt over de bereikbaarheid van de LMB De Peel met het openbaar vervoer en partijen hebben bij het voorleggen van hun geschil gewezen op artikel 27, lid 2 van het BMD (*initiatiefrecht*). Het College is op grond van artikel 34, lid 1, onder a van het BMD bevoegd om kennis te nemen van een dergelijk geschil.

Uit artikel 27 van het BMD volgt dat het initiatiefrecht van de MC zich uitstrekt tot onderwerpen waarover het HDE bevoegd is maatregelen te nemen. In dit verband is het van belang dat het aanmerken van de LMB De Peel als zijnde niet bereikbaar met het openbaar vervoer niet tot de bevoegdheid van het HDE strekt, zoals beide partijen ook erkennen. Aan deze wens van de MC kan het HDE dan ook niet voldoen.

De verantwoordelijkheid om daadwerkelijke invulling te geven aan de bereikbaarheid van de LMB De Peel met het openbaar vervoer voor het CoLua-personeel is wel een kwestie die op het overlegniveau van het HDE en de MC ligt en waartoe het HDE verantwoordelijkheid draagt. Overigens is door het HDE bevestigd dat de op dit moment geboden mogelijkheden om de LMB De Peel met het openbaar vervoer te bereiken onvoldoende zijn om aan de hier bedoelde bereikbaarheid voor het CoLua-personeel een reële invulling te geven.

Uit de stukken en het verhandelde ter zitting komt naar voren dat deze kwestie al zeer lang speelt, maar dat partijen het zoeken naar mogelijkheden die binnen hun eigen bereik liggen tot op heden nog niet echt serieus hebben opgepakt. Gebleken is dat het overleg tussen partijen over deze kwestie er nagenoeg slechts op was gericht te bewerkstelligen dat de LMB De Peel (wederom) door Defensie als niet bereikbaar met het openbaar vervoer zou worden aangemerkt. Daarbij wordt erop gewezen dat de MC ter zitting heeft verklaard dat zij eveneens kan instemmen met een maatregel waarmee de bereikbaarheid van de LMB De Peel met het openbaar vervoer wordt gegarandeerd.

Derhalve zullen partijen alsnog met elkaar de mogelijkheden dienen te verkennen en dienen te onderzoeken op welke wijze een adequate bereikbaarheid van de LMB met het openbaar vervoer, zowel publiek dan wel privaat, mogelijk kan worden gemaakt. Daarbij zullen beide partijen zich moeten toeleggen op het vinden van oplossingen. Bij het zoeken naar oplossingen zal de nodige creativiteit betracht moeten worden en zullen budgettaire overwegingen eerst in een later stadium aan de orde dienen te komen, om op die wijze een breed scala aan mogelijkheden met elkaar te kunnen onderzoeken. Ook het werkrooster van het onderdeel dient daarbij aan de orde te komen. Dit overleg tussen het HDE en de MC, dan wel de C-LMB De Peel en de LMC, zal derhalve eerst moeten plaatsvinden voordat een conclusie kan worden getrokken dat de LMB De Peel als niet bereikbaar met het openbaar vervoer dient te worden aangemerkt. Eerst dan kan een vervolgpprocedure bij de HDP en het georganiseerd overleg worden opgestart.

Overigens vindt het College het wel schrijnend dat deze kwestie al zo lang speelt en dat aan het betrokken personeel tot op heden geen adequate oplossing is geboden. Het kwalificeren van een locatie als bereikbaar met openbaar vervoer brengt een zorgplicht van de werkgever mee om dit in de praktijk daadwerkelijk mogelijk te maken, ook als hiermee extra kosten zijn gemoeid.

Advies

Het College adviseert de Commandant Landstrijdkrachten te beslissen dat het HDE en de MC met elkaar overleg voeren, waarbij de MC op grond van artikel 27 van het BMD voorstellen kan doen voor het garanderen van een adequate bereikbaarheid van de LMB De Peel met het openbaar vervoer. Het HDE dient vanuit zijn verantwoordelijkheid zorg te dragen voor deze bereikbaarheid en zo nodig hiervoor (financiële) middelen te verwerven dan wel toegewezen te krijgen.

Het College voegt hieraan het volgende toe. Het is goed mogelijk dat het HDE voor het bereiken van een adequate oplossing aanloopt tegen de grenzen van zijn mogelijkheden en bevoegdheden. Voorkomen moet worden dat het probleem vervolgens heen en weer wordt geschoven tussen de autoriteiten op het hogere niveau en de impasse voortduurt. Het College beveelt u dan ook aan bij een dreigende impasse de nodige initiatieven te nemen om de betrokken autoriteiten bijeen te brengen en gezamenlijk te werken aan een oplossing.

28 april 2011